

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

WWW.UNILIB.RS

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броја. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр.

БРОЈ 47. У Новоме Салу, 21 Децембра. 1860. **ГОД. III**

С И М В О Л Ъ В Е Р Е.

Дванаеста лекція.

И жизни вѣдущаго вѣка, аминь. — Чекамъ животь будућега века. — Заръ има юштъ какавъ животь осимъ овога? Какавъ е то животь? (вечно радванѣ или вечита каштига). Хоће л' за све люде бити еднав' тај животь? У каквомъ ће станю бити праведници? У каквомъ ће станю бити грешници?

Шта ће се дакле са свакимъ човекомъ до последка догодити? (Сваки ће умрети, воскреснути изъ мртвыхъ, доћи на судъ Божіи, и по заслуги добыти или царство небесно или муку вечну). Коя су дакле четири последня? (1. смртъ времена, 2. воскресеніе мртвыхъ, 3. судъ неумитный, и 4. царство небесно, или мука вечна.)

Шта треба да човекъ свагда на уму имаде, ако хоће да се одъ греха сачува? (Треба да увекъ има на уму четири последня догађая, коя ће се са свакимъ човекомъ случити). Кое речи у „верованю“ показую да ће бити судъ Божій?

Звашли ми казати кадъ се у нашој св. цркви држи споменъ страшнога суда Божіега? (На месне покладе). Кое се у тај данъ Еванђелие чита? Прочитай га, кажи шта ербски значи! За коя ће насъ дакле дела особито пытати Іисусъ Христосъ на страшноме

*) „Четири последня“ мораю се назвусть юштъ у букварској школи научити.

суду? Има ли гдегодъ прописано, како намъ се вая владати, да заслужимо вечито блаженство? Кое су све тїи закони? Шта намъ се заповеда у првој, четвртој, петой заповести? Шта намъ се заповеда у првој, другој, трећој, четвртој, петой и шестој црквеној заповести. Шта се забранюе у другој, трећој, шестој, седмој, осмој, деветој, и десетој Божіој заповести? Шта се забранюе у седмој, осмој, деветој црквеној заповести? Кое су дакле забране у заповестима? Изброй садъ све заповести, у којима се налаже шта вая чинити? Ёсу ли и дела милости заповести? Коя су дела милости телесне? Коя су дела милости духовне? Ёсу ли и греси забране? Какавъ е грехъ зависть? Коя е добродетель противна зависти? Кое су све греси смртни? а кое су добродетели противне смртнимъ гресима? (Гордости противно е смиреніе или понизность; сребролюбію, милосрдіе; нечистоти противна е чистота; зависти противно е братолюбіе; неситости, умереность и постъ; злопамтеню противно е стрпленїе и праштанїе увреда; ленности противна е молитва, а телесной ленности противно е трудолюбіе. Какавъ е грехъ удручаванїе сирота' и удовица', коя е добродетель томе греху противна? Кое су све греси вапїюћи на небо? Какавъ е грехъ „неприманїе доброга савета?“ Какавъ е грехъ тврдоглаво пребыванїе у непокаянїю? Изброй све грехе противъ Духа светога? Греси л' онаї кои наговара другогъ човека на грехъ? Кої дае рѣавъ примеръ? Какви су то греси? Изброй све грехе туђе.

Шта све вая радити да извршишъ пету Божїю заповестъ? Кое Евангелско изреченїе заповеда да поштуемо отца и матеръ? Кажи сва изреченїя изъ апостола у којима се заповеда да родителъ почитуемо. (види Шв. Л. год. III. бр. 38 стр. 598. и 599. Кажи ми све примере о деци коя су поштовала свое родителъ? (Шк. Л. г. III. бр. 38. стр. 599. и 600).

Шта намъ валя радити, да извршимо прво дело милости телесне? Шта обећава Исусъ Христосъ милостивима? Кои зна Еванђелско изреченіе о томъ како валя милостиню делити? (Види год. II. бр. 19. стр. 296.) Како в радіо онай Добренъ у Буквару? Был' и ты тако радіо? Видићемо хоћешли речъ одржати.

Шта намъ валя радити да извршимо прво дело милости духовне? Како грешн онай кои неће да исправля грешнике? Каква е добродетель „Незналицу учиши?“ Знашли оно изреченіе Еванђелско у коме намъ се забранюе злобити? — Реци еданъ примеръ о томе како пролази онай кои злоби? (Небрежливый землѣ-делаць, у II. чит. бр. 11. Приповеди изъ Читанке о томе како се неда крадена стваръ затаятъ? (Ватрена вода у II. Чит. бр. 28.)

Кажн ми сва изреченія изъ кнѣига' Мойсеовыхъ у којма се забранюе богмитисе и псовати. (види Шк. Л. год. I. бр. 2. стр. 23)

Како се забранюе у светомъ писму потрица нѣвие и винограда, и свако штеточинство? (Шк. Л. год. I. бр. 2. 47).

Кои уме лепо изказати науку Товитову што е онъ предъ смръть свомъ сыну дао? (Шк. Л. год. I. стр. 73).

Кажн ми сва изреченія Соломонова о вредноћн. (Шк. Л. год. I. стр. 123. подъ броемъ 20).

Кои ми зна казати едно изреченіе Сирахово, коє намъ може за правило живота служити? Дедеръ ты јошъ едно? Дедеръ и ты едно. (Види Шк. Л. год. II. стр. 55—58.

Додашакъ. Примеръ о томъ како се треба Бога сећати. (види приповедка из Бисера: „Отчевъ ликъ“). —

О томъ како пролази јошъ овога света онай, кои родителъ не почитує. (Плата. види: Бисеръ стр. 23.)

О путу кои води к' пропасти. (види: Бисеръ стр. 31.)

О томъ како ће се постидѣти предъ Богомъ онаѣ кои неће да угледа сиромаше. (Просекиня. Бисер 33.) —

О томъ како пролази крадљивацъ. (Бис. стр. 47.)

О савети. (Бисеръ стр. 48.) —

Повшораванѣ. Нађи ми све молитве у Часловцу где се говори о животу вечномъ? („Помани Господи въ надежди воскресеніа усопшыхъ. — Блажени: — Радоуйтеса и веселитеса иже мзда ваша многа на небесахъ. — И тако твоимъ послѣдующе пожеланіемъ въ вѣчный покой достигнемъ. Изговори ми онаѣ псаломъ у коме се каже ко обитава у жилишту Божиємъ, и ко ће доћи у царство Божіе? (Пс. 14). —

Шта намъ дакле све валя чинити овога света, да бы могли у царство небесно доћи? — С' којомъ се речію завршуе Символъ вере? Шта значи та речь: „Аминь.“

Н. Ђ. В.

Светый Іоаннъ Дамаскинъ.

(Свршетагъ.)

Овај догађай да е старацъ Іоанна одъ себе отерао, равчуе се у збору побожныхъ калуђера. Сви су жалили Іоанна и молили су старца да му опрости кривицу, и да га опеть къ себи прими. Старацъ дуго се не дао намолити. На последку овако рековъ: „Іоаннъ е мою заповестъ преступио, а кодъ насъ е обычай да мы свакогъ онога, кои е ка гордости и непослушности склонѣнъ, као трњъ изъ ноге, избацуемо. Но при свемъ томъ ако се онъ кае за свое зло дело, то нека у знакъ каштиге почисти гадъ и сметъ около ѣлія' пустыньчкихъ. Само ѣу га подъ тымъ увѣтомъ у милость примити. Монаси чујући за ову нечувену каштигу отиду одъ старца нуни незадовольства, мислећи да се

тако ученъ мужъ, као што е Іоаннъ, никада неће скло-
нити на ово дело.

Іоаннъ е међутимъ горко тужећи сматрао себе у
ономъ ставу, у коме быше негда првотанъ Адамъ,
кадъ га е Богъ збогъ непослушности изъ рая изгнао.
Но чимъ е одъ браће чуо за казнь, кою му е стараць
у знакъ поправленя и каеня одредіо, одма се разве-
сели, узме метлу и лопату у руке и драговольно за-
почне мести около ђелия'. Кадъ стараць опази, да се
Іоаннъ готовъ понизити и извршити нѣгову строгу
казнь, загри га и полюби у чело и у руку, па му
рекне: „О сыне понизности Христове, ты си мене над-
висіо. Заиста самъ я великогъ подвижника свете по-
корности у теби воспытао.“ Іоаннъ се зарумени одъ
стида чуюћи ову хвалу, и съ радощю вратисе у стар-
чеву ђелию.

Мракъ тавне ноћи спусти се на землю. Сяйни ме-
сець появи се, и звезде оспу небо. Дубока тишина
свуда владаше. Нигде живе душе ниси могао чути.
Само е стараць наставникъ Іоановъ буданъ быо. Предъ
распетіемъ Христовымъ молю се онъ Богу, и чиніо
коленипреклонна метанія челомъ о землю удараюћи и
црву землю целиваюћи. Одъ дугогъ кланяня напослед-
ку ослаби и тако простртъ на земљи засни. У сну
томъ види онъ чудно явленіе. С' висине небесне яви
се предъ нымъ пречиста Дѣва Марія с' младенцемъ
Христомъ на рукаха. Небесна светлостъ окружаваше
Богаматерь, коя старцу овако проговори, „Зашто ты
гонишь Іоанна? Нѣгови молитвени звуци, разливаху се
у послушна срдца као гласъ неба на земљи, и исце-
льваху туге и яде людске. Зашто ты старче загати
онай обилный изворъ, кои бы савъ светъ цѣлителномъ
водомъ напоіо? Заръ е зато дао Господь Богъ благо-
дать живота своимъ створеньима, да бесплоднымъ ис-
кушаванѣмъ себе казне и убіяю? Богъ, кои е дао при-

роди изобилъ, и брзый токъ рекама, кои е дао брзину облацима, а земљи цвеће и птицама крила, Онъ самъ дао е и Иоанну оживляваюћу беседу. Допусти дакле да слободно тече овај изворъ небесне благодати на славу мога сына и на спасеніе рода човеческога.“ — С' отимъ нестане появленя. Чимъ се стараць пробуди, саобшти Иоанну свой санъ, разреши га одъ свое забране, даде му благословъ да може своимъ знанъмъ и своимъ даромъ людма светлити, и замоли га за опрощенъ, што га е толико дуго времена, и тако престрого искушавао.

Пошто се св. Иоаннъ Дамаскинъ тако у самоѣи своіой одъ сваке суете и гордости светске очистіо и осветіо, постане духъ нѣговъ органъ високогъ Богословія, с' коимъ е онъ у превосходнымъ своимъ богословскимъ списаніяма и дивнымъ недостижнимъ своимъ песама прославіо Бога међу людма. Нѣгова мудрость и нѣговъ песначкій даръ и данасъ іоштъ, као свагда текућа река живота, ваная срдца и душе свію православныхъ Христіяна' одъ Лавре Синайске и Египта, до Лавре Соловѣцке на високомъ сѣверу, и одъ тихогъ Океана, па до Јадранскога Мора и далъ. Већій део црквеныхъ песама, што се у нашої цркви пою, сачиніо е овај дивный угодникъ Божиі. Све песме у којима е подписанъ Иоаннъ Монахъ, или Иоаннъ Арклійскій (ово е было презиме нѣгово) и многе ненадписане, есу изливъ нѣговихъ мислій и нѣговыхъ чувства. Дивный онај канонъ Пасхе, кои се светле неделъ пое, канонъ у неделю Томіюу, и многе духовне песме кое се о ютреню на Спасовъ данъ и на Духове читаю и пое; Канони на Рождество Христово, на Богоявленіе, на Преображенъ на Крстовъ данъ, на Сретеніе, на Успеніе Богородице, и многе друге у Минею помѣштене духовне песме есу Иоаннови умотвори. Служба воскресна на осамъ гласова спевана, то естъ Октоихъ или

Осмогласникъ држи се обично за Іоанново сачиненіе, за то, што е оны воскресне Стихире на „Господи возвахъ“ и на „Стиховнѣ“ и на „Хвалитехъ“, а по свой прилици и Ютренѣ антифоне и тропаре на Блаженима спевао. Исто тако готово цело опело — осимъ канона — вѣсть дело великогъ овогъ мужа. Обште е мнѣніе да в Іоаннѣ и осмогласно поянѣ у нашей цркви увео, и на сваки гласъ сходне пѣме у славу Воскресенія Христоваго спевао.

За представити одъ чести красоту Дамаскиновихъ духовнихъ пѣсама ставляюсе овде изъ канона на Воскресеніе Христова неки уломци, и то у црвено-славенскомъ езыку:

* * *
„Воскресеніа день просвѣтимса людіе, Пасха Господна Пасха: Ѡ смерти бо кз жизни и Ѡ земли кз небеси Хрїстосъ Богъ насъ преведе повѣднѣю повѣрш.“

* * *
„Небеса оубо достойно да веселятса, земля же да радуетса, да празднуетъ же мїръ видимый же весь и невидимый; Хрїстосъ бо воста веселіе вѣчное.“

* * *
„Нынѣ вса исполнишася свѣта, небо же и земля и преисподнаа: да празднуетъ оубо вса тварь ко-станіе Хрїстова кз немже оутверждаемса.“

* * *
„Вчера спогребохса тебѣ Хрїсте, совостаю днесь воскресшъ тебѣ, сраспинахса тебѣ вчера, самъ ма спр-слави Спасе во царствїи твоємъ.“

* * *
„Смерти празднуетъ оумерщвленіе, а дово разрѣшеніе, иногш житїа вѣчнагш начало: и играюще поемъ виновнаго, единаго благословеннаго, Отцевъ Бога и препрославленнаго.“

* * *

„Икш коистинѣ священнаа и всепразднственнаа сіа спасителнаа ношѣ, и свѣтозарнаа свѣтоноснаго дне востаніа сѣщи провозвѣстница, въ нейже безлѣтнѣй свѣтъ изъ гроба плотски вѣмъ возсіа.“

„Возведи окресть очи твои Сіоне и виждь, се бо прїдоша къ тебѣ, икш богосвѣтлаа свѣтила ѿ запада и сѣвера, и мора и востока чада твоа, къ тебѣ благословляаа Христа во вѣки.“

„Свѣтиса свѣтиса новыи Іерусалиме, слава бо Господна на тебѣ возсіа: ликѣи нынѣ и веселса Сіоне: Ты же чистаа красѣса Богородице ѿ востаніи рожества твоего.“

„Воскресеніа день и просвѣтимса торжествомъ и дрѣгъ дрѣга обимемъ: рцѣмъ братіе, и ненакидашимъ насъ, простимъ вса воскресеніемъ, и тако возопїимъ: Христосъ воскресъ изъ мертвыхъ, смертію смерть попралъ и сѣримъ во гробѣхъ животъ даровавъ.“

Као Богословъ прославио ея св. Іоаннѣ Дамаскинѣ е' тымъ, што е првыи целокупну Богословію списао, и што е са доказима изобличію монахе изъ Шпаніе, кои су, дошавши на поклоненіе гроба Господнѣгъ у Іерусалимѣ, пояли Символь вере е' придаткомъ „и сына“ у осемъ члану вере.

Такође и многе е молитве сачинію овай угодникъ Божіи, одъ коихъ се две налазе између оныхъ дванаестъ молитава', кое се читаю предъ светымъ причештемъ. Особито е дивна и пуна христьянскогъ духа молитва коіомъ се св. Іоаннѣ моли Богу за оне кои на нѣга мрзе, кои му се ругаю и оговараю га. Молитва та на србскомъ языку овако гласи:

„Господе, дай милость онима, кои на ме мрзе, коа ми неврїятелю, кои ми се ругаю и кои ме ого-

вараю; да ни еданъ одъ нѣхъ збогъ мене грешнога нѣвако не страда ни овога ни овога света. Но очисти ихъ ты благій Господе милошѣу твоіомъ, покри ихъ благодатию твоіомъ, обасяй и просвети ихъ у векове векова'. Аминъ."

Іоаннъ е живіо као простъ свештеноинскъ (калуѣръ у чину пресвитера), но при свемъ томъ причисленъ е онъ збогъ своихъ високихъ богословскихъ дела к' лику учителя и отаца' црковныхъ. Између многихъ пѣснопѣваца', кои су пре и после нѣга, као звезде на небу свете наше цркве сіяли, онъ е најизредни и најславни. Преселио се у вечность, предавши свой духъ у руке Божіе, у својей пустиньичкой ѣли у Лаври св. Савве освеѣенога год. 780. после Христа, у 58-ой живота свогъ години. —

Споменъ нѣговъ држи св. црква 4-огъ Декемврія сваке године, а песнички производи ума нѣговогъ сваке неделѣ, и готово свакогъ богослуженія духовномъ утѣхомъ, ердчаномъ радошѣу, дубокомъ христіанскомъ мудрошѣу и тврдомъ надежомъ на Бога и на воскресеніе мртвыхъ напаяю душе свію православныхъ христіана.

В.

М и л а н а.

(Настављено.)

Пресвештеныи стараць, пре него што започне освеѣенъ цркве, изиђе на царске двери и скупљне христіане овако поучи:

„Возлюбљена по Духу чада моя!

„Любавъ добрыхъ родителя' к' своје единцу, когъ е промисао Божій чудеснымъ начиномъ одъ смрти сачувао, и любавъ едне добре кѣри к' своје отцу, коме е она на овоме месту многа добра чинила; та дво-

струка любовь дала е повода, што ће се ово место, на ковмъ су се досада само тужни уздисаи сужныхъ чути могли, данасъ на славу имена Божиѣгъ посветити. „Догађаи, кои су ову промену, а с' тымъ и ову давашню свечаность проузроковали, свима су вама добро познати, а ихъ дакле нећу споминати, него ћу у Духу еванђелскомъ извести изъ отыхъ догађаја науку и савете за васъ христіянски родители, и за васъ христіянски синови и кћери:

„Любезни мои! Лепа е заиста и премудра она наредба Божија, по којој онъ любима створенія своя, нејаку дечицу, неги родителској поверава. У светой той наредби јасно се види особитый Божій промисао према людма. Али Богъ нѣ дечицу родителјима само просто поверіо него е уедно у родителско срдце уліо особито неко чувство, чувство највеће и најискреніе любви према својој деци. Онъ е наредіо, да дете сва блага и све милости изъ руке доброга отца и изъ руке сладке матере свое прима. Онъ, преблагій своју насъ отаць, своју превелику савъ светъ обимаюћу любовь, у любви родителској на најлепшій начинъ нејакој дечици изьявлюе.

„Зато е свакога отца и сваке матере прва, и најсветія дужность децу своју добро и богоугодно воспитати. Нѣ доста христіянски родители, што вы своју децу раните и одевате, него се одъ васъ иште да ихъ тако воспитавате, да одъ вѣи поштени люди и добри христіяни постану!

У воспитаваню свое деце узмите примеръ одъ обштегъ своју насъ отца небесногъ, кои насъ, децу своју, не само рани, пои и одева, него насъ јошъ к томе своимъ светымъ закономъ одвраћа одъ греха, и упућуе к' свакој добродетели, па тако и вы настойте свомъ снагомъ да въз срдца деце ваше свакій куколь и свако зло изтребите, и да у место тога посе-

ете благо семе закона Божиѣга. То ће вамъ семе богатимъ родомъ уродити, те ћете одъ свое дечице временомъ найвећу радость доживити.

„Немојте мислити, ако су вамъ деца малена, да јошћ нѣ време к' томе, да ихъ Богу приводите. Време е к' томе любезни мои одъ самога рођеня, и одъ прве самосвести дечиѣ. Срѣ, као годъ што саудъ ову волю с' којомъ е првый путъ закађенъ, свагда задржи, тако е исто и с' нама людма. Првый утисакъ, кои нарави нашой у нежној младости пріоне, остае за свагда неизглађенъ. Ако ваша мала деца хрђаве примере узгледаю, ако се измалена науче псовки, леньности и неваљалству, то ће васъ врло много труда стати да ихъ одъ тыхъ зала одучите и да ихъ на добаръ путъ изведете, пакъ и опетъ нестоймъ добаръ, да се неће они брзо опетъ на странпутицу свратити. Напротивъ ако деца вашой изъ малена добре примере давали будете, ако ихъ послушности, радиности, штедливости, умерености, поштенію и побожности навикнете и добре имъ науке дате; то ће они и онда добри остати кадъ одрасту, и кадъ вы неузмогнете на свакій коракъ њиховъ пазити. Сваке прилике, коя бы ихъ на зло навести могла, елоніће се они као живе ватре; свако искушеніе, кое на њи у животу наилазило буде одбјаће се одъ тврдогъ постоянства њиховогъ, као одъ каквогъ челичногъ оклопа, и вы ћете одъ њи найвећу радость доживити. Они ће васъ свое родителъ, свое после Бога прве добротворе и онда јошћ споминати и благосиљати, кадъ одъ тела вашегъ ништа друго неостане до едне шаке праха!

Вы благообразне вѣри, и благонадеждни синови, кои сте године детиньске већ прешли, и садъ на стазу младости ступате, сетите се јошћ еданпутъ оногъ златногъ времена, кое сте у дому родительскомъ поживили. Ваши су се родителѣ досада за васъ старали

и о вама бригу водили. Вашъ отаць ніе жаліо труда да онолико заслужи, колико е вуждно за ваше издршаванѣ и вашъ напредакъ. Ваша мати одкидала е одъ своихъ уста, и свакій залогай съ вама делила. Кадъ сте вы болестни были, онда васъ е добра мати дворила, даню ноѣу надъ вама лебдеѣи, и лекове вамъ пружаюѣи. Родители ваши, изъ едине према вама любви, одрекли су се были многихъ угодностей, само зато, да вы ниучему оскудицу нетрпите. Одъ нѣи сте се вы научили говорити. Прве речи, кое сте вы на своя уста изрекли быле су сладке ове речи: „Отаць, мати.“ По стотину пута' запыткивали сте вы родителѣ како се ово ил' оно зове, и они су вамъ на пытаня ваша радо и весело одговарали. Они су васъ научили разпознати добро одъ зла, истину одъ лажи, и добродетель одъ порока'. Кадъ сте се вы са свои малы друговы завадили, они су васъ мирили, и съ тымъ научили да са свакимъ у миру и у любви живите. Кадъ сте вы какво добро дело учинили, па бы васъ за то отаць ил' мати полюбили; вы сте се томе полюбцу веѣма радовали, него найвеѣимъ поклонима, кое вамъ они даваху. Па и казни, кое сте одъ нѣи за преступке ваше примали, служиле су на ваше добро, и за саме казни те треба да имъ одъ срдца благодарите.

„Видите дакле любезни мои, како се преблагій Богъ за васъ старао, одъ самогъ оногъ часа, кадъ сте вы првый путъ очи свое отворили, и светлостъ сунчану угледали; и у само оно време, кадъ бы вы, да сте онако слаби и неяцки сами себи оставлѣни были, ямачно пропасти морали.

„Зато упознайте у овой Божіой наредби Нѣгову отеческу према вама любовь. Почитуйте свое родителѣ, кои су вамъ после Бога први добротвори. Любите свое родителѣ; ербо и они никога на свету веѣма нелюбѣ, него што васъ любѣ. Будите имъ послушни; ерѣ о

нѣма подпуно можете быти уверени, да вамъ они
 свѣта добра желе, и да васъ на добро упућую. Чиста
 и искрена благодарность нека испуњава срдца ваша, и
 далеко буди одъ васъ гадный и гнусный порокъ си-
 новне неблагодарности. Звайте да тко родительъ свое
 неслуша тай ни самога Бога неслуша; тай е у срдцу
 свомъ усадіо клицу свакога неваляства, тай е већъ
 на свако зло склонѣнь. Гледайте и настойте да ро-
 дители ваши дочекую одъ васъ сваку радость, и да
 се іоштъ за овога живота увере, да се нику узалудъ
 трудили одранѣваюћи и воспитаваяћи васъ, него да
 е нѣиховъ трудъ благословенымъ плодомъ уродіо. Вы
 нѣсте никада у станю своима родительима подпуно по
 заслуги благодарити на нѣиховой ласбави и милости;
 гледайте дакле те имъ се баремъ у колико е више
 могуће признателни покажите. Они су васъ држали,
 надгледали и пазили, докъ сте іоштъ мали и неячки
 были; држите, пазите и дворите и вы нѣи кадъ остаре
 и изнемогну. Они су васъ одранили; раните и вы нѣи
 кадъ остаре, и поделите съ нѣима и последний за-
 логай свой; старайте се да последнѣ дане нѣиховогъ
 земальскогъ быћа уердномъ дворбомъ у услугомъ ва-
 шомъ усладите. Никада имъ преко неодговарайте, и
 саме слабости нѣихозе трпелливо снесите. Само тако
 владаюћи се испунићете вы пету заповесть Божію, и
 заслужити оно обећанъ, кое е Богъ доброй деци о-
 ставіо. Благословъ Свевышнѣга пратиће васъ на стази
 живота, вама ће добро быти, и вы ћете срећно и ду-
 говечно поживити на земљи.

„Сви смо мы, любезни мои, деца Божія, Богъ се
 за све насъ као наибольій оцацъ стара. Онъ жели да
 мы срећни будемо; онъ захтева, да га мы Отцемъ на-
 шимъ називамо; Онъ насъ уверава, да ће пре забо-
 равити мати на свое одойче, него, што ће Онъ ма ко-
 ега одъ насъ презрети. И то е найвећа утеха за насъ

земнородне, што знамо да има на небу еданъ свію насъ Отаць, кои децу свою никада оставити неће. Сва блага, съ којма насъ штедра десница нѣгова милостиво обасипа, на и сама зла, съ којма насъ онъ ради поправленя нашегъ кадкадъ посеѣуе, есу знаци нѣгове Отеческе любви, и нѣгове велике према нама милости.

„Родители! сматрайте свагда децу свою као светый залогъ любви Божіе къ вама и целоме роду человеческомъ. Чувайте тай светый аманетъ, негуйте га и воспитайте, да о нѣму некада добаръ ответъ на страшномъ суду дати можете онсме, кои вамъ га е поверію. Ваше су куће права и најболя воспиталишта за будуће грађане земнога и небеснога царства. Ако вы деци своіой само добре примере уздаете, ако ихъ научите закону Божіему, ако ихъ навикнете на покорность и послушность къ своимъ старіима; на радиность, штедливость, задовольство и богобоязливость; ако утврдите у ерциу нѣховомъ любовь къ свима людинамъ, на и самимъ неприятельма: то сте имъ онда највеће благо оставили, са кога ће они за навекъ среѣни быти и васъ благосилати. Будете ли вы свое родительске дужности пренебрегли; будете ли іошть къ томе своимъ примерима децу на зло наводили; то сте онда положили основъ пропасти нѣховой. Клетва оныхъ несреѣника, кои ће вашомъ кривицомъ можда најгори злочинци постати, пашће кано тешкій камень на вашу душу; она ни костима вашима у гробу мира дати неће; она ће савестъ у мукама етенаюће душе ваше, као гадный првъ угрызати, и васъ вечито узнемиравати!

Преблагій свію насъ Отче! Теби припадамо и теби се молимо, учини да сви люди тебе правога и цетинитога Бога позваду, и више свега любе; учини, да се сви люди измеѣу себе као роѣна браћа, као еднога

отца добри синови, пазе, милую, и подпомажу! Ули у сердце оныхъ, коима си земна блага дао, милосердіе ирема бедной сиротиньи, коя себе заранити и оденути, коя свою дечицу пристойно воспитати неможе. Ули у сердце свакога детета послушность къ родительма! Дай о Боже христорлюбивомъ цару нашемъ и свима вневозима, главарима и старешинама, престолу твоему присѣдающею премудрость, да ови по твоёй воли народомъ управляю. Ули у сердце свакога Србина любавъ къ отечеству, цару, и нѣговымъ властима. Низпошли Духа твоего светогъ, и просвети насъ светлосћу разума; настави насъ на путь твой, и научи насъ творити волю твою! Даруй свима нама мирно и спокойно живованѣ, да тако по твоёй заповести проведеѣи дане живота нашегъ, заслужимо вѣчный покой, и удостоимо се оне славе, кою си ты Отче небесный за твое добре сынове, кодъ тебе приправію. Аминѣ.“

После све проповеди са тихомъ свечаносћу буде црквица освеѣена, и први путь служба Божія у нёй одслужена.

(Свршиѣ се.)

П а р а м н т и њ.

VIII. Расира свешихъ гора.

Кадъ оно Свевишња на гору Синайску сиѣ, да законе даде, ту изаѣоше гредь нѣга духови гора изъ обетоване землѣ говорѣи: Зашто насъ остави Отаць, и туѣу гору ту сузу и хладну стену у незнабошкой землѣ за подножѣ твое изабра?

Неиштите се — рече Свесилни — за подножѣ мое; ено и овде самъ я на оной срушеной гори стаю и на онима разтрошенимъ брдима старога доба, па где су имъ садъ васиене и круне нѣине?

Али — придода Свемиласетиви — на вами љу я мое величество лепше показати. Ти ћешъ весели Та-воре могъ сина лице гледати, и онда мой блажи гласъ чути. На теби ће лена горо плодоносни Кармилу мой слуга Илия живити, и мое име са небеснимъ пламенима свету казивати. Ти ћешъ високій Ливане мой светый домъ зидати, а на теби смиренный Сионе, на теби най-маный одъ моихъ гора светиня ће моя стояти, могъ имена вечный домъ и ты ћешъ са тымъ надвисити све горе земне.

Радостно одоше горе изпредъ лица Свевишнѣга, незавидѣи више Синаю, и найманя међу њима смире-ный Сионъ, поста првомъ на земљи горомъ, славомъ својомъ све остале далеко надмашуюћи.

Одломакъ.

Јдне Косовске песме.

(За на изусть ученъ у срб. нар. школи.)

Кои оно добаръ юнакъ беше,
Што еданпутъ бриткомъ сабљомъ мане,
Бриткомъ сабљомъ и десницомъ рукомъ,
Пакъ двадесетъ одсиче глава? —
Оно есте Бановићъ Страхиня.
Кои оно добаръ юнакъ беше,
Што два и два на копљъ набия,
Преко себе у Ситницу тура?
Оно есте Срђа Злопоглеђа.
Кои оно добаръ юнакъ беше,
На алату коню великоме,
Са креташемъ у руци барякомъ,
Што сагони Турке у булюке,
И нагони на воду Ситницу?
Оно есте Бошко Юговићу. —